

Jolanta TOFIL

Politechnika Śląska

Ośrodek Geometrii i Grafiki Inżynierskiej

ul. Krzywoustego 7, 44-100 Gliwice

tel./ fax: +48 32 237 26 58 e-mail: jolanta.tofil@polsl.pl

**DEFINIOWANIE PRZESTRZENI ARCHITEKTONICZNEJ
– MODEL FIZYCZNY**

Słowa kluczowe: *dydaktyka, rzut równoległy, rysunek aksonometryczny, model fizyczny.*

Referat analizuje sposób opisu przestrzeni architektonicznej jakim jest model fizyczny w korelacji z rzutami równoległymi, jak również prezentuje wybrane ćwiczenie projektowe wykonane w ramach przedmiotu Geometria Wykreślna prowadzonego podczas pierwszego semestru studiów na Wydziale Architektury.

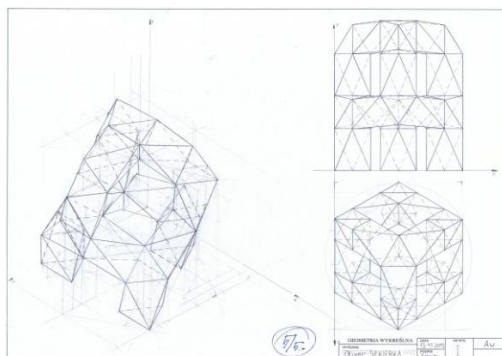
Podstawowe sposoby zapisu idei architektonicznej to media służące do przekazu, do komunikacji projektanta z odbiorcą. Wszystkie one służą jednak do wyjaśnienia pewnego modelu myślowego, który stworzony jest w umyśle i który realizuje się w utworze architektonicznym.

W obrębie przedmiotu Geometria Wykreślna na Wydziale Architektury dydaktycy niejednokrotnie stają przed problemem „nowego” sposobu podejścia do przestrzeni – jej kształtowania i odwzorowania. Sposobu adekwatnego i najbardziej przydatnego w ujęciu nowatorskich technik budowlanych. Co do jednego zagadnienia nadal są pewni: pozostając przy tradycyjnych metodach budowania obiektów w oparciu o rzuty należy wzmocnić nacisk na kształtowanie modelowe, szczególnie przydatne w stale rozwijającej się tendencji opracowywania koncepcji projektowej w oparciu o przybliżony model strukturalny.

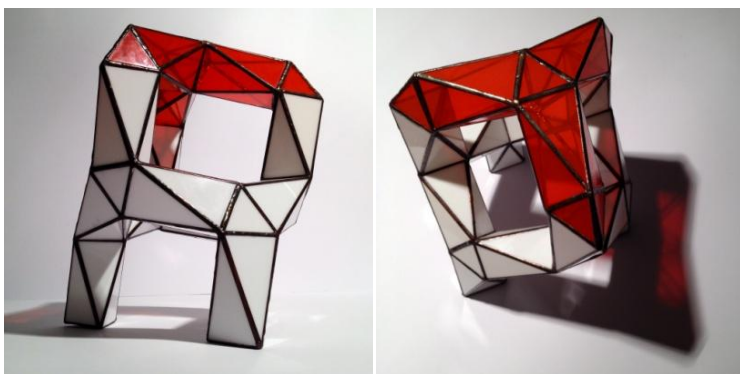
Konstruowanie modeli architektonicznych generuje wiele korzyści – lepsze rozumienie struktury przestrzennej, idei, funkcji i formy obiektu. Realizuje najwyższy cel rozwoju mentalnego studentów jakim jest zwarte kształtowanie zmysłu koordynowania różnorodnych działań – konstrukcyjnych, kompozycyjnych oraz związanych z estetycznymi proporcjami.

W procesie edukacji przyszłych architektów w polskich uczelniach wyższych zastosowanie modeli fizycznych jako narzędzia rozwoju jest marginalne w porównaniu z naciskiem jaki kładzie się na rozwój ich wirtualnych odpowiedników. Zapominamy jak wiele plusów niesie z sobą praca nad modelem. Oczywiście najistotniejszą rolę odgrywają one towarzysząc projektom architektonicznym, ale wprowadzone do programu zajęć takich przedmiotów jak Statyka Budowli czy też Geometria Wykreślna niosą z sobą niewymierne korzyści dydaktyczne. „Trudna sztuka budowy makiet nie polega wyłącznie na redukcji rzeczywistości. Sztuka ta podlega własnym prawom a przedstawienie budowy obiektu jest jedynie jej pretekstem”.[3]

Istnieje jeszcze kwestia odpowiedzialności przedmiotu za rozwijanie umiejętności posługiwania się tradycyjnymi narzędziami do sporządzania rysunków inżynierskich. „Jeśli nadrzędnym celem architektury jest budowanie, to właśnie rysowanie rozpoczyna owo przedsięwzięcie, a zarazem informuje o budowaniu – jest bowiem zapisem, jaki ustala zależności przestrzenne i plastyczne, odwzorowując je w ujęciu geometrycznym i graficznym. [...] W prezentacji architektonicznej teoretyczne zasady geometrii umożliwiają przekaz wizualny, który jest dokładnym odwzorowaniem rzeczy. Istotnym elementem przekazu są konwencje projekcji geometrycznej, oparte na regułach zapisywania metrycznej i formalnej definicji architektury. Projekcje takie proponują: widoki ortogonalne, aksonometryczne, perspektywiczne, które w rysunkowym projektowaniu mają codzienne zastosowanie”. [6]

Rys. 1 Aksonometria oraz rzuty prostokątne – ćwiczenie projektowe wykonane w ramach przedmiotu Geometria Wykreślna prowadzonego podczas pierwszego semestru studiów na Wydziale Architektury

Rys. 2,3 Model wykonany w ramach przedmiotu Geometria Wykreślna prowadzonego podczas pierwszego semestru studiów na Wydziale Architektury.

Literatura:

- [1] Arnheim R.: Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka, przeł. J. Mach, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1978.
- [2] Fikus M.: Przestrzeń w zapisach architekta, Wydział Architektury i Planowania Przestrzennego, Poznań – Kraków, 1999
- [3] Gajewski P.: Zapisy myśli o przestrzeni, Politechnika Krakowska, Kraków 2001
- [4] Jodidio P.: Nowe formy. Architektura lat dziewięćdziesiątych XX wieku, translation: Motak M., Warszawa 1998.
- [5] Misiągiewicz M.: Architektoniczna geometria, Wydawnictwo DjaF, Kraków 2005
- [6] Misiągiewicz M.: O prezentacji idei architektonicznej, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, wydanie drugie, Kraków 2003
- [7] Pałasiński Z.: Zasady odwzorowań utworów przestrzennych na płaszczyźnie rysunku, cz.1, Politechnika Krakowska, Kraków 2001
- [8] Przewłocki S.: Geometria wykreślna w budownictwie, Arkady, Warszawa, 1982.
- [9] Rasmussen S. E.: Odczuwanie architektury, przeł. B. Gadomska, Wydawnictwo Murator, Warszawa 1999.
- [10] Witruwiusz: O architekturze ksiąg dziesięć, przeł. Kazimierz Kumaniecki, Prószyński i S-ka, Warszawa 1999.
- [11] Żórawski J.: O budowie formy architektonicznej, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1962.